

Årsmelding 2023

Udforsk: Senter for utdanningsforskning

I 2023 vart Fakultet for humaniora og pedagogikk si satsing på utdanningsforskning – Udforsk – konsolidert som eit senter, med finansiering frå fakultetet for tre år. Føremålet med Udforsk er å utvikle tverrfaglege forskningssamarbeid som skal bidra til læring, tilhøyrslø og danning i barnehage, skule og høgare utdanning i og utanfor Agder. Her følgjer ei oppsummering av kva som er hendt i og korleis Udforsk ser ut etter 2023.

Bakgrunn

Udforsk byrja som ei satsing ved Fakultet for humaniora og pedagogikk i 2021, med føremålet å samle, synleggjere og styrke forskning på barnehage og skule. Det er allereie mykje forskning på dette ved fakultet, men dekanatet meinte det framleis er mykje urealisert potensiale som kan bli henta ut med betre koordinering og meir samarbeid – særleg på tvers av institutta. Difor vart seks vitskapleg tilsette inviterte inn i satsinga, med oppgåve og mandat til å ta tak i dette. Dei vart rekruttert og fordelt etter tre tematiske område: Demokrati og medborgerskap i utdanningen, Språk, tekst og teknologi i barnehage og skole, og Praksisnær utdanningsforskning.

Satsinga vart godt teke imot og det var stor interesse for å følgje opp dette blant kollegaer. Det vart også organisert fleire seminar og idémøte under dei tre temaområda. Samstundes var det utfordrande å dra i gang ei slik satsing midt i møterestriksjonane knytt til COVID-pandemien, trass tett oppfølging frå dekanatet, og gruppa opplevde det også litt utfordrande å finne form på kva satsinga skulle vere. Difor beslutta styringsgruppa, som bestod av dekan, forskingsdekan og dei seks leiarane for dei tematiske områda, våren 2023 at me ønska at satsinga skulle få ein tydelegare struktur og leiing. Ane Nordal vart rekruttert som koordinator allereie våren 2023, for å bistå i administrasjonen av satsinga.

Udforsk blir senter

Dekanatet følgde opp dette ønsket, og la i løpet av våren 2023 planar for å opprette Udforsk som eit senter, forankra i og finansiert av Fakultet for humaniora og pedagogikk. Dette vart lagd fram for og vedteke av fakultetsstyret 14. juni, med oppstart 1. august. Dette inneber lønsmidlar til fagleg leiar (25%) og koordinator (10%), noko frikjøp til leiarane av dei tematiske områda og eit driftsbudsjett som skal søkes om årleg. Opprettinga gjeld for tre år, og kan bli forlenga etter ei evaluering våren 2026.

Nils H. Korsvoll starta då opp som fagleg leiar, medan Ane Nordal heldt fram som koordinator. I styringsgruppa heldt leiarane for dei tematiske områda fram, samt Gunhild Kvåle som prodekan for forskning og gruppa vart også utvida med FoU-koordinator for lærarutdanningane (LU) Gunn Bjørnsen. Me utarbeidde så ein strategi for Udforsk, samt driftsbudsjett for resten av 2023 og 2024, og sette i gang fleire aktivitetar utover hausten (sjå under). Desse, saman med møte og godt promoteringsarbeid frå medlemmane i styringsgruppa, har gjort at Udforsk er i ferd med å bli kjend

både på og utanfor fakultetet, og me har fått i gang samarbeid med fleire aktørar, som LU og UiAi. Me byrja også arbeidet med å oppdatere nettsida, samt sjå på kva som kan vere gode og relevant kontaktflater. Dette ser me føre oss å ferdigstille i løpet av våren 2024, i samråd med fakultetets kommunikasjonsmedarbeidar Svein Heddeland.

I november vart det utlyst ei postdoktor-stilling frå fakultetet, knytt til Udforsk, med tilsetjing våren 2023, og i desember vart Jon Olav Sørhaug rekruttert til den ledige leiarrolla for temaområdet Språk, tekst og teknologi i barnehage, skole og lærarutdanning. Diverre sa Ane Nordal frå seg koordinatorrolla frå og med januar 2024 og me må finne ein erstattar for henne. Det vil også vere aktuelt å finne nokon til å gå inn for Korsvoll i temaområdet Demokrati og medborgarskap.

Aktivitetar

I påvente av opprettinga av senteret i juni, arrangerte temaområda kvart sitt fagseminar i løpet av våren. Praksisnær utdanningsforskning var først ute 20. april, med eit seminar fasilitert av UiA Colab der ein arbeidde fram felles forskingsinteresser blant deltakarane. Desse var forskingsmetode og elevmedvirkning, og dette skulle bli følgt opp i eit seminar 2. november leia av professor Bente Ailin Svendsen (UiO). Ho måtte diverre avlyse på grunn av sjukdom, men me siktar på å gjennomføre seminaret hausten 2024.

2. mai hadde Demokrati og medborgarskap ei samling om ungt utanforskap som samfunnsoppdrag i Langtidsplanen for forskning, med innleiarar frå KS, Norce og forskingsadministrasjonen. I løpet av hausten tok Aslaug Kristiansen, på vegner av PRONETT, også del i arbeidet med ein søknad frå UiA om eit forskingssenter frå NFR knytt til dette samfunnsoppdraget. Språk, tekst og teknologi i barnehage, skole og lærarutdanning hadde eit seminar 25. mai der kollegaer på fakultetet presenterte og drøfta ulike forskingsprosjekt innanfor temaområdet.

Etter senteret formelt vart oppretta i juni, hadde me eit opningsseminar på UiA 12. september, med fleire helsingar frå interne og eksterne aktørar, og over seksti kollegaer frå vårt og andre fakultet deltok. Jan Masschelein (KU Leuven) heldt opningsføredrag «Looking after school: a public issue», og dette vart følgt opp med ein panel med Håvard Haugland Bamle, Ilmi Willbergh og Jon Olav Sørhaug. Det heile vart avslutta med eit mottaking i Vrimlehallen. Masschelein hadde også eit seminar for masterstudentar dagen etter.

Elles var mykje av Udforsk sitt program denne hausten knytt til gjesteforskar Morten Korsgaard frå universitetet i Malmø, som var invitert inn via fakultetet si gjesteforskarordning og knytt til Udforsk. Korsgaard laga istand to seminar, der inviterte internasjonale forskarar la fram og drøfta prosjekt med stipendiatar og forskarar på fakultetet. Til Nordic Bildung (25.-26. oktober) kom Merete Wiberg (Århus Universitet) og Carl Anders Säfström (Maynouth University), medan David Lewin (Strathclyde University) og Paulina Sosnowska (Universitetet i Warszawa) deltok på Education after progress (13.-14. desember). Han haldt også eit løpande fredagsseminar, som var timeslange, lågterskel-samlingar kvar veke der deltakarane samtala uformelt omkring eit tema eller ein tekst.

Ut over dette haldt Språk, tekst og teknologi eit seminar saman med forskingsgruppa Flerspråkligheit i samfunn og utdanning 23. oktober, der Petteri Laihonon (Universitetet i Jyväskylä) presenterte og delte erfaringar frå folkeforskning, ut frå eit skuleprosjekt han har arbeidd i. Udforsk var også med i arbeidsgruppa for konferansen Sammen om forskning i barnehage og skole, som ALU arrangerer 26. april 2024 for UiA-tilsette og tilsette i barnehage og skule i regionen.

Medlemmar

- Fagleg leiar: Nils H. Korsvoll / Koordinator: Ane Nordal (ut 2023)
- Demokrati og medborgarskap: Aslaug Kristiansen og Nils H. Korsvoll
- Praksisnær utdanningsforskning: Torild Marie Olsen og Jorunn Midtsundstad
- Språk, tekst og teknologi i barnehage, skole og lærarutdanning: Eli-Marie Danbolt Drange og Jon Olav Sørhaug (f.o.m. januar 2024)
- Styringsgruppa elles: Gunhild Kvåle (prodekan for forskning) og Gunn Bjørnsen (FoU-koordinator ALU)

Oppsummering og planar for 2024

Udforsk er komme godt i gang, og byrjar bli kjend både blant kollegaer på fakultetet og på UiA elles. Samstundes er mange stadig usikre på kva Udforsk heilt konkret skal vere og gjere, noko som ikkje er urimeleg sidan me framleis er i ferd med å finne formar og aktivitetar for oppnå måla våre.

Fagseminara me har hatt har hatt høg kvalitet og fått gode tilbakemeldingar frå både deltakarar og gjestar. Me har lyktes i å samle folk på tvers av institutt, og også i å involvere kollegaer som ikkje arbeider med utdanningsforskning til vanleg. Dette vil me halde fram med også i året som kjem, med solide fagseminar som kan samle kollegaer på tvers.

Samstundes er det vanskeleg for folk å finne tid, og me ser at det vil vere viktig å også finne andre, meir uformelle samlingsformer eller -punkt for å bygge Udforsk som eit opplevd og relevant fellesskap. Me vil sjå på måtar å oppnå dette på. Ein viktig del av dette vil vere kommunikasjon og informasjonsdeling, via nettside og/eller andre kanalar. Mange etterlyser dette til presentasjon og deling av forskning på fakultetet, og det vil også vere nyttig for å informere om utlysingar og finansieringskjelder. Me vil som sagt arbeide med å lage og få i bruk til våren.

Det vil vere viktig også å konsolidere samarbeidet med andre relevante aktørar på UiA, og byrje kontakt også utover universitetet i regionen. Dette i direkte kontakt, men også gjennom deltaking i relevante fora og organ. Me tek også sikte på å knyte kontaktar med liknande senter nasjonalt og/eller internasjonalt, gjerne ved studietur. Til slutt skal Udforsk rekruttere ein ny koordinator, ein ny temaområdeleiar til Demokrati og medborgarskap, og ta imot og samarbeide med den kommande postdoktoren.

Nils H. Korsvoll, Feb. 2024

